५. आलंकारिकनिर्दिष्टानि आख्यायिकावैशिष्ट्यानि हर्षचरिते समनुसृतानि न वेति आलोच्यताम्। 5

अथवा

हूणदमनादनन्तरं प्रत्यावृत्तस्य राज्यवर्धनस्य शरीरिकावस्था यथापाठ्यं वर्ण्यताम्। 5

६. सुरगिरा देवनागर्या लिप्या च पदपञ्चकस्य अर्थाः लेखनीयाः। 1×5=5

(क) सूत्रधारकृतारम्भैः (देवकुलपक्षे)

(ख) कृतगौरीप्रसाधना

(ग) क्रशिम्ना

(घ) कीकसेषु

(ङ) शरणीकृतम्

(च) कविवेधसे

(छ) पट्टकानि

(ज) शोकहुतभुजि

★★★

Ex/SANS/PG/3.1/2025

Master of Arts Examination, 2025

(2nd Year, 3rd Semester)

Sanskrit (DAY)

Course : XI

[Sanskrit Prose]

Time : 2 Hours *Full Marks* : 30

The figures in the margin indicate full marks.

विभागः – क

(चम्पूरामायणम्)

१. सुरगिरा देवनागर्या लिप्या च पञ्च प्रश्नाः समाधेयाः। 1×5=5

(क) क आसीत् जटायोरग्रजः? तार्क्ष्य इति कः?

(ख) विराधजननी किंनामधेया? विराधस्य त्रिशिखं कीदृशम्?

(ग) सुतीक्ष्णमुनिः कीदृश आसीत्? तस्य निर्देशेन रामः कुत्र जगाम।

(घ) ''वामाचारवत् प्रतिभाति वामाचारः''— अत्र वाक्ये द्वितीय-'वामाचार'-पदस्याथी विव्रियताम्। प्रथम-'वामा-चार'-शब्दघटकस्य 'वाम' इत्यस्यार्थश्च देयः।

(ङ) ''तदनु शूलमखण्डयदञ्जसा''— इत्यादौ श्लोके अखण्डयदिति क्रियायाः कर्ता कः ? तस्य कीदृशं शूलमखण्डयदसौ ?

(च) काननक्षमा कथं खननक्षमा बभूव ?

(छ) रामेण कानि अस्त्राणि कुतो लब्धानि ?

२. सुरगिरा देवनागर्या लिप्या च पदपञ्चकस्य अर्थाः देयाः। 1×5=5

(क) विशिखे विशिखे

(ख) पिशितभुजम्

(ग) यातुनः

(घ) श्वभ्रे

(ङ) पुरुहूतेन

(च) त्रिदिवौकसाम्

(छ) कवलय

(ज) गायकपदम्

३. ''रामः .... भगवन्तमगस्त्यमपश्यत्'' — चम्पूरामायणमनुसृत्य अगस्त्यवृत्तान्तः वर्ण्यताम्। 5

अथवा

अधोलिखितस्य श्लोकस्य छन्दः अलंकारश्च निर्णीयेताम्। 5

प्रविश्य विपिनं महत्तदनु मैथिलीवल्लभो
महाबलसमन्वितश्चलितनीलशैलच्छविः।
निशाचरदवानलप्रशमनं विधातुं शरै-
श्चचार सशरासनः सुरपथे तडित्वानिव।।

विभागः – ख

४. सुरगिरा देवनागर्या लिप्या च पञ्च प्रश्नाः समाधेयाः। 1×5=5

(क) भट्टारहरिचन्द्रस्य गद्यबन्धः कोदृशः ?

(ख) भारती कथा कीदृशी ?

(ग) दक्षिणात्यकवीनां कीदृशं वैशिष्ट्यं समुपलब्धम् ?

(घ) प्रभाकरवर्धनस्य मृत्योरनन्तरं तस्य वाहनभूतस्य गजेन्द्रस्य कीदृशी अवस्था अभवत् ?

(ङ) ''आत्मानं वेष्ट्यमानद्राक्षीत्''— कः केन वेष्ट्यमानम् आत्मानम् अद्राक्षीत् ?

(च) प्रभाकरवर्धनस्य मरणात् परमनुष्टितेषु संस्कारकर्मसु द्वयोः नाम लिख्यताम्।

(छ) ''औरसदर्शनं हि यौवनं शोकस्य'' — वाक्यस्यास्य किं तात्पर्यम् ?

(ज) हर्षः स्नानकार्यं समाप्य कुत्र कस्य सम्मुखे च शरीरं प्रसारितं कृत्वा स्थितवान् ?